

JUSTITSMINISTERIET

Dato: 23. november 2020
Kontor: Internationalt kontor
Sagsbeh: Mikkel August von
Buchwald
Sagsnr.: 2020-3051-0049
Dok.: 1708686

UDKAST TIL TALE
til brug for forelæggelse af den uformelle
videokonference for justitsministre den 2. december
2020 i Folketingets Retsudvalg den 26. november
2020

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

[Indledning]

Den 2. december 2020 afholdes justitsdelen af rådsmødet for retlige og indre anliggender. Rådsmødet afholdes som uformel videokonference. Indenrigsdelen af rådsmødet afholdes den 14. december 2020.

Min forelæggelse i dag vedrører således kun de sager, der skal behandles af justitsministrene den 2. december.

Udvalget har fået oversendt et samlenotat om sagerne på dagsordenen for justitsdelen af rådsmødet.

[Dagsordenspunkt 1 – Forordning om lovvalg med hensyn til virkningerne for tredjepart ved overdragelse af fordringer]

Det første punkt på dagsordenen er en status for forhandlingerne om forordningen om lovvalg med hensyn til virkningerne for tredjepart ved overdragelse af fordringer.

Forordningen er omfattet af retsforbeholdet, så den vil ikke finde anvendelse i eller for Danmark.

Forordningen vil dog alligevel kunne få betydning for personer og virksomheder i Danmark, som f.eks. har fået overdraget et pengekrav, hvis der er et grænseoverskridende element i sagen.

Forordningens lovvalgsregler har til formål at fastslå, hvilket lands regler der skal anvendes til at afgøre tvister, hvis der for eksempel opstår uenighed mellem to personer – såkaldte tredjemænd – om, hvem af de to, der har ret til et pengekrav.

Det kan f.eks. være tilfældet, hvis en person har solgt det samme pengekrav til to forskellige personer – to forskellige tredjemænd – og de personer befinder sig i forskellige lande, eksempelvis Danmark og Tyskland.

Forordningsforslaget blev fremsat den 12. marts 2018 som led i Kommissionens handlingsplan for etablering af en kapitalmarkedsunion.

Siden fremsættelsen har forslaget været behandlet på en række arbejdsgruppemøder.

Der er fortsat uenighed blandt medlemsstaterne om, hvordan forordningen konkret skal udformes.

Det skyldes bl.a., at medlemsstaterne har meget forskellige opfattelser af de finansielle og formueretlige begreber, som har betydning for afgrænsning af forordningens anvendelsesområde.

Det tyske formandskab forventes på rådsmødet at konkludere, at der er behov for yderligere drøftelser i arbejdsgruppen.

[Dagsordenspunkt 2 – Retlige aspekter af terrorbekæmpelse]

Punkt to på dagsorden drejer sig om de retlige aspekter af terrorbekæmpelse.

Som jeg nævnte under min seneste forelæggelse for Europaudvalget [den 12. november], er det min forventning, at terrorbekæmpelse generelt vil fylde i EU-samarbejdet i den kommende tid.

Og den sag på dagsordenen, som jeg forventer vil fylde mest på mødet den 2. december, handler da også om de retlige aspekter af terrorbekæmpelse.

Der er lagt op til en bred drøftelse af fem forskellige temaer.

[2.1. Hedefuld tale online]

Det *første* tema er hadefuld tale online.

Det er jo et tilbagevendende emne, der den seneste tid har fået fornyet opmærksomhed, bl.a. på grund af det helt forfærdelige drab på en lærer i Frankrig.

Under antisemitismedrøftelsen på rådsmødet i oktober var der nogle medlemslande, der så behov for en nærmere definition af hadefuld tale. Andre medlemslande ville gerne se nærmere på, hvordan man

kan bruge kunstig intelligens til at opspore hadefulde og antisemitiske udtalelser på internettet.

Det er nogle svære, men vigtige spørgsmål, og vi skal finde en balance, hvor vi kommer hadefuld tale online til livs uden at gå på kompromis med grundlæggende rettigheder, såsom ytringsfriheden.

Jeg hæfter mig ved, at der generelt er bred opbakning blandt medlemslandene til et styrket fokus på at bekæmpe hadefuld tale online. Det fokus støtter den danske regering fuldt ud op om.

[2.2. Rapport om ofre for terrorisme]

Det *andet* tema under terrordrøftelsen handler om ofre for terrorisme og deres rettigheder.

Der er lagt op til, at formandskabet vil præsentere sin rapport om emnet med fokus på medlemslandenes erfaringer med håndteringen af terrorofre samt forslag til, hvordan samarbejdet kan forbedres.

I de seneste måneder har der bl.a. været drøftelser af muligheden for at etablere nationale kontaktpunkter, som skal sørge for en klar kommunikationsvej mellem det land, hvor terrorforbrydelsen er sket, og det land, hvor offeret kommer fra.

Fra dansk side er vi helt enige i ambitionen om at sikre hurtig og smidig kommunikation mellem EU's

medlemsstater, ikke mindst når det kommer til at hjælpe ofre for terrorangreb.

Og derfor kan vi bakke helt op om det arbejde, som rapporten her redegør for.

[2.3. Digitalt samarbejde]

Det *tredje* tema under dagsordenpunktet om terrorbekæmpelse er digitalt samarbejde.

Jeg forventer, at punktet vil bestå af en status for arbejdet med e-bevispakken og Kommissionens studie om digital strafferet.

E-bevispakken består af et forordningsforslag og et direktivforslag om grænseoverskridende udveksling af e-beviser. Her har vi jo den særlige konstruktion, hvor forordningsforslaget er omfattet af retsforbeholdet, mens direktivet er bindende for Danmark.

Der bliver løbende givet en status på vedtagelse af e-bevispakken under rådsmøderne. Det forventes, at formandskabet vil give en orientering om fremdriften. Situationen er den, at forhandlingerne forsat afventer Europa-Parlamentets ordførerrapport.

Regeringen ser overordnet positivt på forslagene, fordi de har et godt og vigtigt formål om at sikre et effektivt samarbejde i straffesager på tværs af grænser. Det har

vist sig at være ekstremt vigtigt i alvorlige sager om f.eks. terror.

I forhold til Kommissionens studie om digital strafferet blev den endelige rapport afsluttet i juni 2020.

I rapporten angives en række anbefalinger til at styrke informationsudveksling i forbindelse med grænseoverskridende straffesager i EU.

Det forventes, at man fra dansk side kan tage orienteringen til efterretning.

[2.4. Rådskonklusioner om Den Europæiske Arrestordre]

Det *fjerde* tema vedrører rådskonklusioner om den europæiske arrestordre.

Konklusionerne er først og fremmest med til at sætte fokus på, hvor der er praktiske udfordringer i samarbejdet om udlevering medlemsstaterne imellem, og hvordan udfordringerne kan imødegås. Der er ikke lagt op til, at der skal ændres på det retlige grundlag for udlevering mellem EU-landene.

Regeringen bakker op om et øget fokus på at imødegå de praktiske udfordringer, der opstår i sager om udlevering i henhold til den europæiske arrestordre.

Der forventes at være generel opbakning til rådskonklusionerne.

[2.5. Kumulativ retsforfølgelse af fremmedkrigere]

Den femte – og sidste – tema under terrorpunktet handler om såkaldt kumulativ retsforfølgelse af fremmedkrigere.

Det er min forventning, at Eurojust vil præsentere sin rapport fra maj i år. Rapporten handler om mulighederne for at efterforske og retsforfølge fremmedkrigere for både terrorforbrydelser og internationale forbrydelser, dvs. krigsforbrydelser, folkedrab osv.

Rapporten indeholder en gennemgang af national retspraksis og konkluderer, at en sådan kombineret retsforfølgelse sikrer, at gerningsmændene bliver draget fuldt ud til ansvar, at de bliver idømt hårdere straffe, og at ofrene ydes retfærdighed.

Derudover lægger rapporten vægt på internationalt samarbejde – både medlemsstaterne imellem og med NGO'er, civilsamfundet, FN-organer mv.

Det er en vigtig prioritet for regeringen, at fremmedkrigere bliver stillet til regnskab for deres gerninger. Og det skal selvfølgelig ske på en tilbundsgående måde. Fra dansk side kan vi derfor tilslutte os rapportens hovedkonklusioner.

Når det er sagt, så er det også vigtigt at understrege, at den danske holdning til retsforfølgelse af fremmedkrigere er helt klar: de skal retsforfølges dér, hvor deres handlinger er begået.

Og det vil også være budskabet fra dansk side, hvis det spørgsmål skulle komme op.

[Dagsordenspunkt 3 – Den Europæiske Anklagemyndighed (EPPO)]

Under dagsordenspunkt nummer tre vil der igen blive gjort status på etableringen af Den Europæiske Anklagemyndighed (EPPO).

Som bekendt deltager Danmark på grund af retsforbeholdet ikke i samarbejdet om EPPO.

[Dagsordenspunkt 4 – Retlige aspekter af retsstatsprincippet]

Det sidste og fjerde punkt på dagsordenen handler om de retlige aspekter af retsstatsprincippet.

Der er lagt op til en meningsudveksling med udgangspunkt i Kommissionens nye årlige retsstatsrapport, som blev offentliggjort for første gang den 30. september 2020. Rapporten redegør for retsstatsforholdene i EU og i de enkelte medlemsstater.

Rapporten udgør et led i indsatsen for at styrke retsstatsprincippet i EU's medlemslande. Formålet med rapporten er at monitorere efterlevelsen af retsstatsprincippet i EU, så man på den måde bedre kan identificere problematiske tendenser og forebygge, at de udvikler sig til deciderede problemer.

Drøftelserne af rapporten er en del af den årlige dialog om retsstatsprincippet. Den foregår primært i regi af Rådet for generelle anliggender (GAC), men suppleres af drøftelser i Rådet for retlige og indre anliggender (RIA).

Regeringen er positivt indstillet over for de tiltag, som Kommissionen har iværksat for at styrke, at retsstatsprincippet overholdes i EU, og vi mener, at retsstatsrapporten er et vigtigt værktøj i den forbindelse.

Tak for ordet